

MARIBORSKI VEČERNIK JUTRA

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemanje
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11409

Naša nacionalistična omladina

Slovenija je v predvojni dobi dala močan kader neustrašenih borcev za jugoslovensko in napredno misel. Jugoslovenska misel je bila, ki je to generacijo prepodročeval, dobrovoljcev in Sokolov spajala v neustrašno vojsko, ki se je ob riziku življenja in vsega drugega do zadnjega bori la za vzvišene ideale ujedinjene Jugoslavije, ter za dinastijo Karadjordjevičev. Ta generacija je zmagała. Klanjati se ji moramo in občudovati sadove njene borbe in njene junaške vztrajnosti.

Sedaj pa stopa na povšje druga, nova generacija, ki je zorela v svobodni, ujedinjeni Jugoslaviji in ki ji bo v bližnji bodočnosti pripadla naloga, da zopet povzdigne nacionalno misel, da vpostavi državno avtoriteto in da se s svojim zanosom, neustrašnostjo in neuklonljivostjo bori za izločitev vseh onih momentov ter inponderabilij v našem javnem življenju, ki usodno kvarijo in motijo rast in zorenje državnega ter narodnega edinstva. Ta mlada generacija ni v svojih stremiljenjih negativistična, pasivna ali morebiti fatalistična. V njej se marveč pojavljajo drugačne, temu popolnoma nasprotno vrline in kreposti, ki predstavljajo naravno, organsko spojko z onim življenjskim in političnim nazorom, ki je prepajal generacijo prepodročevalcev in dobrovoljcev. V nacionalistični ideologiji prekaljena in uravnan se ta omladina hoče uveljaviti, da se bori proti vsem onim motnjam, ki se porajajo v našem državnem in narodnem življenju.

V Sloveniji se ta mlada generacija zbira v fronti omladinske organizacije JNS. Ta organizacija je razpredena že po vsej naši banovini, je segla v zadnjo gorsko vas in je zajela vase cvet in ponos jugoslovenske in napredne misli. Vse hotenje te mladine pa se je izpričalo ob včerajšnjem manifestacijskem ustanovnem zboru banovinske omladinske organizacije JNS v Ljubljani, kjer je 1500 fantov in mladih mož iz vseh krajev Slovenije z veliko pozornostjo sledilo programatičnim izvajanjem svojih voditeljev, senatorja Jova Banjanina, ki je fantom sporočil pozdrave predsednika Petra Živkoviča, ki se je te dni povrnil v Beograd od svojega zdravljenja v Jahimovu v Češkoslovaški, nadalje senatorja dr. Kramerja, ki je čestital fantom h krasnim uspehom njihovega dela in vztrajne borbenosti ter senatorja Ivana Pucija. Impozanten je bil potek tega zbora naprednih fantov v slavnostno okrašeni kazinski dvorani, kjer so ideološkim izvajanjem voditeljev sledili podrobni delovni referati predsednika akcijskega odbora inž. Rusa, tajnika akcijskega odbora Andreja Uršiča, člana akcijskega odbora Dušana Vargazona in predsednika ljubljanske organizacije OJNS dr. Branka Alujeviča.

Enodušna složnost in krepka jasnost v politični opredelitvi seva iz resolucije, ki jo je včerajšnji zbor naše jugoslovenske mladine sprejel z navdušenim odobravanjem. V tej resoluciji izraža nacionalna mladina vseh slojev in iz vseh delov dravske banovine, zbrana na ustanovni banovinski skupščini omladine JNS 12. septembra 1937 v Ljubljani, svojo najglobljo udanost in zvestobo kralju Petru II. Kot osnovne smernice vsega svojega udejstvovanja sprejema skupščina misli in načela, ki so jih poudarili na današnji skupščini podani referati. Skupščina želi, da naj te smernice postanejo temelj sodelovanja vseh nacionalnih pokretov v državi. Omladina JNS smatra za svojo dolžnost delovati v političnem pokretu v najtesnejšem iskrenem sporazumu s strankinimi

Masaryk v agoniji

PRAGA, 13. septembra. V tukajšnjih krogih obstoja resna zaskrbljenost radi zdravstvenega stanja prezidenta Masaryka, ki se je nenadno poslabšalo. V zdravniškem biljetinu se povdarja, da je vnetje pljuč nekoliko popustilo, da pa bolnika sile zapuščajo. Prezident dr. Beneš in dr. Hodža sta takoj odpotovala v Masarykov dvorec Lany. K bolniku je bil nujno pozvan praški vsenčlilski profesor dr. Irasek. Nenadno poslabšanje zdravstvenega stanja v noči od sobote na nedeljo je povzročilo dvig temperature na 39.1 stop. Obenem so se pokazale pri prezidentu Masaryku motnje zavesti. Delovanje srca je popustilo, krvni pritisk je upadel. V teku dopoldneva so se pokazali na desnih spodnjih pljučih znaki pljučnice. Vsa Češkoslovaška republika s skrbjo pričakuje nadaljnjega razvoja prezidentovega zdravstvenega stanja. Praga je vsa v tugi in zaskrbljenosti, ker prinese lahko vsak trenutek katastrofo.



Sredozemska kontrola brez Rusije

NYON, 13. septembra. Po britanski in francoski delegaciji predlagani dogovor o sredozemski kontroli vsebuje sledeče glavne določbe: Vsaka od sodelujočih sil je odgovorna za kontrolo v svojih teritorialnih vodah. Vsaka od sodelujočih sil je obvezana, da napade in potopi vsako podmornico, ki bi napadla katerokoli trgovsko ladjo, ki ne pripada nobeni od vojskujočih se španskih fron. V zapadnem delu Sredozemskega morja bosta do otoka Malte izvzemši terensko morje vršili kontrolo francoska in britanska mornarica. V vzhodnem delu Sredozemskega morja pa pripada kontrola obalnim državam Sredozemskega morja. V

svrhu izvedbe teh ukrepov je izšla na podmornice držav sodelujočih pri sredozemskem paktu prepoved, da bi pluli po Sredozemskem morju brez spremstva druge ladje. Ker ni Rusija obalna država Sredozemskega morja, ni prišlo v poštev njeno sodelovanje pri kontroli. Tako bodo vršile kontrol v vzhodnem delu Sredozemskega morja Grčija, Jugoslavija, Bolgarija, Egipt in Turčija. Ob zaključku konferenice je izjavil Litvinov, da je Sovjetska Rusija z delom konference nezadovoljna. Francoski tisk je z uspehi konference zelo zadovoljen. Splošno se povdarja, da je žela francosko angleška solidarnost velik uspeh.

Pariška industrijska palača zletela v zrak

PARIZ, 13. septembra. Oba teritorialistična atentata na poslopji, v katerih sta dve največji francoski industrijski zvezi in ki sta s pomočjo peklenjskih strojev porušila obe štirinadstropni stavbi, ki sta zgrmeli skupaj kakor da bi bili iz kartona, sta povzročila v pariški javnosti silno vznemirjenje. Prva eksplozija je nastala v prostorih generalne zveze francoskih delodajalcev, druga pa v prostorih kovinarskega društva za pariški okraj. Obe eksploziji sta se izvršili istočasno s pomočjo peklenjskih strojev. Predsednik vlade Chautemps je izrazil zastop-

nikom tiska svoje obžalovanje in je izjavil, da se bodo atentatorji, pa naj stane kar hoče, poiskali in kaznovali. Bati se je, da je bila poleg dveh stražnikov pokopana pod ruševinami tudi neka ženska, ki je slučajno šla mimo. Vsi pariški listi so ogorčeni radi tega atentata in pripisujejo nekateri časopisi vzroke atentata zaostritvi razredne borbe. Desničarski listi namigujejo na levičarje, levičarski listi pa zatrjujejo, da gre za provokacijo, katere niti segajo najbrže v inozemstvo.

Kralj Peter II. se je vrnil v Beograd

Beograd, 13. septembra. Nj. Vel. kralj Peter II. in Nj. Vel. kraljica Marija ter kraljeviča Tomislav in Andrej so se včeraj dopoldne ob 9. vrnili z Bleda v Beograd.

Socialni obzornik

Beograjska borza dela — brez denarja. Iz poročil strokovnih delavskih časopisov in revij posnemamo, da je ostala beograjska borza dela v najkritičnejšem trenutku brez denarja. Porabila je namreč še pred zimo vse kredite za brezposelne podpore. Brezposelni delavci so v skrbeh, kaj bo z njimi preko zime, če jim ne bodo mogli izplačevati niti dosedanjih podpor.

Amerika — delavska Indija Koromandija. Odkar je prevzel Roosevelt vodstvo Združenih držav ameriških, so izšli na področju socialne zakonodaje številni zakoni, ki so znatno izboljšali socialne in življenjske prilike ameriškega delavstva, tako da služi danes Amerika lahko kot zgled. Ameriška socialna politika je dosegla pod prezidentom Rooseveltom popoln preokret in so tamkajšnjemu delavstvu in nameščenstvu z najmodernejšimi socialnimi zakoni zajamčene mezde in plače v življenjskim razmeram odgovarjajoči višini. Tudi tam je bil sprjet pred nedavnim zakon o minimalnih mezdah, ki določa, da ne sme odslej noben industrijski delavec imeti manjše plače od 4 centov (to je okoli 20 dinarjev) na uro. Potemtakem je torej poleg 40 urnega tedenskega delovnika zajamčena vsakemu delavcu tedenska mezda 800 Din. Ureditve minimalnih mezd je šla tu še tako daleč, da bodo za one kraje, kjer vlada velika draginja, določene še višje mezde.

Mladostniki izpod 15 let ne smejo biti zaposleni! Ženevska mednarodna konferenca dela je svoje letošnje zasedanje, posvetila razpravljanju o vprašanju izvedbe delne revizije dosedanjih dogovorov v pogledu zaposlitve mladoletnikov. Z 98 proti 18 glasovom je določena za zaposlitev starostna meja na 15 let. Z novim mednarodnim dogovorom je torej zvišana starostna doba za zaposlitev in ne smejo biti pripuščeni k delu mladostniki izpod 15 let. Pri takem delu, kjer bi bilo ogroženo življenje, zdravje in pravost zaposlenih oseb, morajo države zvišati starostno mejo na več kakor 15 let. Izvenindustrijsko delo je zvišana starost na dobo od 12 na 13. leto pod pogojem, da vodi delodajalec točno evidenco vseh zaposlenih, ki še niso dosegli 18. leta.

Darujte za azilni sklad PTL!

Mariboru in Mirko Prijatelj iz Tržiča na Dolenjskem.

Z vseslovansko himno »Hej Slovani« in drugimi nacionalno borbenimi pesmimi se je razhajala ta omladina, potem ko je predsednik ob 13. uri zaključil veličastno uspešni zbor. Omladina se je pred svojim razstankom spomnila Petra I. Osvoboditelja, na čigar spomenik je položila krasen venec, ter blagopokojnega dr. Gregorja Žerjave, čigar grob je posestila druga delegacija s podpredsednikom Goriškom, in položila na grob spominski venec. Za popotnico pa so ponesli jugoslovenski in napredni fantje s seboj poštenje in borbenost, s katero hočejo služiti kralju, narodu in domovini. Pri tem je ne more zastaviti nobena sila.

Živel kralj Peter II. Živela Jugoslavija!

Ta enodušnost se je pokazala tudi ob izvolitvi rednega banovinskega odbora OJNS, ki se jih je udeležilo 1205 opolno-močenih delegatov sreskih in krajevnih mladinskih organizacij. Med živahnim odobravanjem je bil izvoljen prvi redni banovinski odbor slovenske mladine JNS. Predsednik je inž. Joža Rus; podpredsed. Milan Gorišek od Sv. Lenarta v Sloven. goricah, Tone Knez iz Kamnika, Rado Sušteršič iz Sv. Vida pri Ljubljani in Fr. Veble iz Celja, tajnika Andrej Uršič in Fr. Juvan, blagajnik Dušan Verbič, vsi iz Ljubljane. Odborniki Miha Ferčej z Jesenic, Ivo Bavčar, Stanko Jurjevčič, Dušan Vargazon in Jože Peterneš iz Ljubljane ter Peter Šmid iz Selca nad Škofjo Loko. V nadzorstvu so predsednik dr. Marijan Zajc ter člana Mirko Primec iz Hoč pri

edinicami in starejšimi pristaši JNS. Zato je omladina prepričana, da bodo njena prizadevanja v tem cilju z isto iskrenostjo sprejeta. Skupščina poudarja potrebo ustanovitve političnega omladinskega lista. Novolizvoljenemu banovinskemu odboru skupščine naroča, da uvede vse potrebno za izvedbo teh sklepov. Skupščina zahteva, da se zagotovijo politične svoboščine vsem državljanom, kakor tudi da se omogoči svoboda tiska. Omladina zahteva, da se uvede v poslovanje državnih ustanov absolutna zakonitost in izraža svoje simpatije vsem politično preganjanim nacionalistom. Skupščina z ogorčenjem ugotavlja, da je prišlo v državi do težkih plemenskih in verskih sporov. Skupščina poziva vso nacionalno mladino, da se združi v močno enoto nepomirljivih borcev za nacionalne ideale.

Pariz Dalnjega vzhoda: preie mesto luči in orientalne bainosti, danes v pokončevalni plohi bomb in granat

Nad Šanghajem so se zgrnili temni oblaki vojne vihre. Nad mestom krožijo kitajska in japonska vojna letala ter ob sipavajo šanghajske ulice s svinčnim dežjem in bombami. Po požaru, ki objema že nad leto dni Španijo, je bušnil sedaj nov plamen iz zemlje Daljnega vzhoda, ki je zajel največje kitajsko pristanišče in večmilijonsko mesto Šanghaj. Oči vsega sveta so danes uprte v ta del zemlje, kjer se križajo interesi svetovnih velesil in kjer trenutno obračunavata med seboj zastopniki rumene rase: Kitajska in Japonska.

TAM, KJER JE BILO LETA 1850 ŠE MOČVIRJE,

ob obali reke Uuag Pu, je zrastle iz tal moderna evropska četrt današnjega Šanghaja. V glavnih ulicah tega vele mesta se dvigajo ponosne trgovske hiše, zidane iz granita, bronu in železobetona. Evropa je tu že pomedla z vsemi nekdanjimi kitajskimi, do skrajnosti primitivnimi trgovinami in drugimi kolibami. Izginile so bogate rezbarije in pozlačene fazade hiš.

EDINO, KAR JE ŠE OSTALO,

so pisane zastavice in večbarvni lampijoni, ki vise še danes nad kitajskimi trgovinami v glavnih ulicah. Ta del mesta, ki se razprostira predvsem ob obali, je po svojem zunanem licu tako evropski, da pravzaprav ne razlikujemo več domačih trgovskih podjetij od tujih. Vse ima danes velikomestno lice. Kitajski obraz se je odmaknil v sredino mesta in na periferijo.

Menda ga ni na vsem svetu mesta, kjer bi se moderno življenje tako pisano prelivalo s starim in ki bi skrivalo v sebi toliko zagonetk kakor baš Šanghaj. Ko pade tam mrak na zemljo, zažari mesto v morju stotisočev električnih luči. Električne reklame razsvetljujejo ulice in trge. V nočnem Šanghaju je združena vsa bajnost Daljnega vzhoda. V onih predelih, kjer so še pred nedavnim časom osvetljevali temne ulice baklje in sveče, žari danes sij raznih reklam in napisov.

ŠANGHAJ JE PRAVI VZHODNJE-AZIJSKI PARIZ,

to je mesto nočnega življenja, ki je živahnije in razgibaneje nego po dnevi. Številna nočna zabavišča vabijo ponočnjake v razne lokale, ki so vsi kljub neprimerno visokemu številu, vso noč naltlačeni. Znano je namreč, da so

KITAJCI PRAVE »NOČNE PTICE«,

ki cenijo in ljubijo nočno življenje, brez katerega bi ne bili niti sposobni za svoje življenje, brez katerega bi ne bili niti sposobni za svoje vsakdanje dnevno opravilo. Značilno pri vsem tem je pa najbolj to, da Kitajci vso noč jedo in pijejo in se zabavajo ter da naslednjega dne brez vsake ovire vrše svojo vsakdanjo službo. Neštetokrat zanese marsikaterega Evropejca pot tudi v tak brlog. Zlasti po svetovni vojni se je končno življenje v Šanghaju tako razpaslo, da so bila kitajska oblastva nemalokrat primorana, da izčističujejo vsa ta zabavišča, ki so neredkokrat pozorišče zloglasnih dogod-

kov. Kljub še tako strogim oblastvenim ukrepom obratujejo še danes najzakotnejša zabavišča. Ker govorimo že o zabaviščih, ki jih Kitajci označujejo z imenom »raj«, moramo omeniti tudi to, da je zlasti evropski del Šanghaja prepoln raznih najdražjih in najelegantnejših plesnih dvoran, kjer se vrti plesateljini svet in kjer zabavajo goste številne plesalke.

PLES, ZABAVA IN ŠUMEČI ŠAMPANJEC,

so so vsakdanji pojavi v nočnem Šanghaju!

Ob prvem jutranjem svitu, ko so še vse hiše zavite v jutranjo meglo, čakajo pred zabavišči na zakasnele goste številni avtomobili. Nekaj korakov od tod pa opazi nočni sprehajalec v meglenih obriših napol razdrto podrtijo z razbitimi

vlovi, uboji, zločini in slična zlodejstva. Dnevno časopisje je polno raznih vesti o vlomih in zločinih ter o kradnji otrok bogatih staršev.

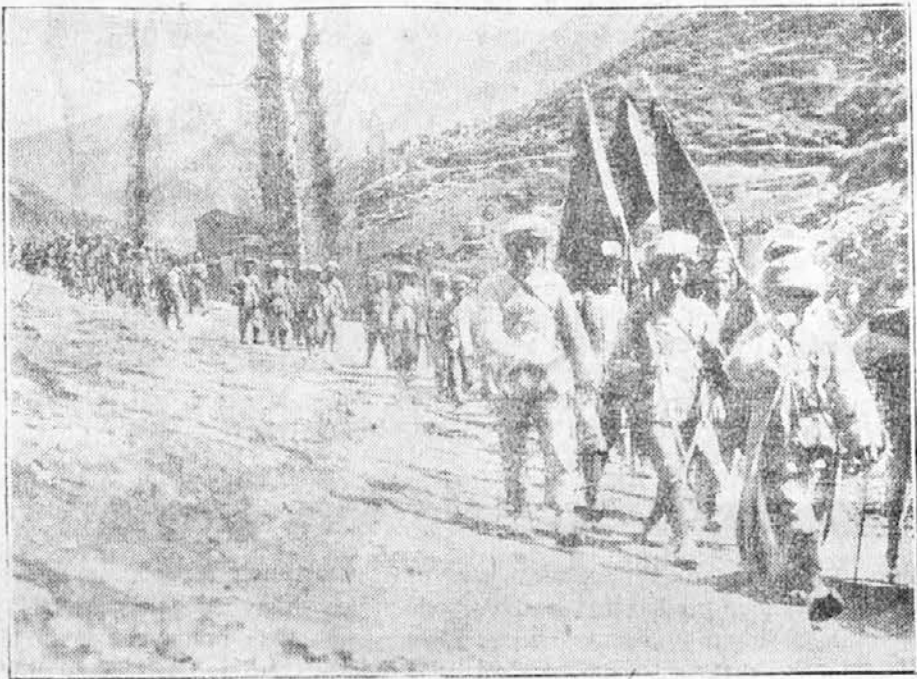
V modernih hotelih se zbirajo poslovni ljudje iz vsega sveta ter pripadniki vseh narodnosti. Tu

SE KOPLJE ŠANGHAJ V BOGASTVU IN RAZKOŠJU,

medtem ko se v kitajskih predelih gneteje reveži. V njihovih ulicah ni šuma in ni vrvenja; tu vlada tišina, prepojena z nesnago in smradom, kakor je to slučaj malodane v vseh kitajskih manjših mestih in v velikomestnih periferijah.

DANES JE V ŠANGHAJU POSTAVLJENO VSE NA GLAVO.

Po ulicah se gneteje begunci in vojaški



Kitajski vojaški oddelek odhaja na bojišče pred Šanghajem

okni, za katero ne ve, ali je to kakšna stara bajta ali pa morda skrivališče kitajskih razbojnikov. Vse nokrog je tako tajinstveno, da mu odreveni srce. Rad bi povprašal, tega ali onega, kako in kaj, toda pravijo, da je bolje molčati in nikogar ničesar povpraševati...

Ko se zdani, oživijo ulice povsem drugo življenje. Noč se je umaknila dnevu, zabavišča so izumrla, po cestah se previrava pisana množica ljudi. Tu srečujemo domačine in tujce, pomešane s kitajskimi kmeti, ki so prišli nakupovat v mesto. V plavih volnenih suknjah stopajo kmetje boječe v trgovine. Za njimi pa njihove črnolase žene s skrivljenimi nogami in tesnimi malimi čevlji. Kmetica, oblečena v kitajska oblačila je živa slika pradednine in največji kontrast današnje moderne in sproščene kitajske žene.

Šanghaj nudi preko dneva verno sliko največjega vzhodnjeazijskega trgovskega mesta in ima nebroj kinogledališč, ki jih Kitajci radi obiskujejo. Po ulicah stoje policijski stražniki, ki se prav nič ne razlikujejo od naših. Njihova služba je pa izredno težavna, ker se v Šanghaju dogajajo dnevno velikopotezno izvedeni

transporti, tanki in topovi. V pristanišču in daleč izven na odprtem morju plovejo bojne ladje z odprtimi topovskimi žreli. Po mestu padajo bombe in nastajajo požari. Šum in krohot nočnih zabavišč je zamenjal stok in jok desetisočev beguncev, otrok in žensk ter ranjencev. Glavna cesta, kjer so še pred dnevi valovale množice ljudi v brezskrbnem vsakdanjem vele mestnem življenju, je danes pokrita z mrtvimi in ranjenimi. Danes ne obsvetlijujejo mesta več tisočere in tisočere žarnice, temveč ogenj iz stoterih bruhaajočih žrel kitajskih in japonskih topov.

Šanghaj leži ob obali kitajskega morja in ima ob ustju reke Huang Pua, ki se tu združi z modrim kitajskim veletokom Jancekiangom, izredno ugodno lego, ki mu daje vse predpogoje za čim hitrejši razvoj. Mesto se zlasti v zadnjih desetletjih naglo razvija in je postalo najpomembnejše trgovsko središče na Daljnem vzhodu. Do leta 1843 se to vzhodnjeazijsko pristanišče ni dvignilo iz svoje mrtve razvojne točke. Po tem letu, odnosno po znani »tajpingski vojni«, pa je Šanghaj začel rasti in se je število pre-

bivalstva silovito dvignilo. V letu 1842, to je dobro leto pred takozvanimi »tajpingskimi nemiri«, se je vnela kitajsko angleška vojna, ki je bila vodena v znamenju opija, po katerem so jo tudi označili s pridevkom »opijska vojna«. Že takrat so zasedle francosko angleške čete Šanghaj in so bili njihove zaščite deležni najuglednejši in najbogatejši prebivalci Sečuja in Hangčena. Te čete so se takrat tamkaj naselile in niso več zapustile Šanghaja. Trgovina se je začela razvijati v hitrem tempu in se razvijala vse do današnjih dni. V šanghajsko pristanišče uvažajo predvsem izhode metalurgične industrije, nadalje premog, olje, bombaž ter francosko in italijansko svileni manufakturo.

Šanghaj je središče kitajskega bankarstva in zadobiva izraz industrijskega mesta, ki je za Daljni vzhod neprecenljivega pomena, saj rastejo iz tal vedno nove in vse večje tovarne bombaža. V tem trgovskem in tvorničnem vrvenju si krepko konkurirajo med seboj angleške, japonske in kitajske tvornice v boju s francosko in italijansko svilo.

Šanghaj šteje danes nad 3 milijone prebivalcev. Angleška koncesija je bila ustanovljena leta 1843, francoska pa leta 1849. Ameriška koncesija, ki se je enostavno priključila angleški, sega v poznejši datum (1863). Iz vseh teh kolonij

JE NASTALA DANAŠNJA TAKOZVANA MEDNARODNA KONCESIJA,

o kateri je mnogo govora, zlasti ob sedanjih borbah med Kitajci in Japonci v šanghajskem področju. Vse tuje koncesije na ozemlju vele mesta Šanghaja tvorijo vsaka zase posebno mesto, ki ima povsem evropsko lice. Posamezne koncesije upravljajo posebni mestni zastopi, ki so pod nadzorstvom konzulata dotične države. Značilno za te danes tako obsežne koncesije v Šanghaju je to, da v njihovem območju ne veljajo kitajski zakoni in imajo kitajski begunci v teh predelih najlepše zatočišče. Prostrana kitajska četrt se dviga nad francosko koncesijo. Šolstvo je tu na višini. Med tamkajšnjimi šolami prednjačijo predvsem tehnične. Nič manj razgibano in nenavadno pestro je versko življenje, ki prihaja do najvidnejšega izraza zlasti na šanghajski periferiji, v takozvani Zi-Ka Wei, kjer je zgrajenih tudi mnogo znanstvenih ustanov in celo najmodernejše urejena meteorološka postaja.

Šanghaj je vzhodnjeazijsko vele mesto, kjer se križajo interesi vseh velesil in je radi tega današnji požar, ki divja v Šanghaju in njegovi okolici, tem nevarnejši za rušenje dosedanjega svetovnega miru.

Iskrena beseda.

»Pri tvoji ženi mi je najbolj všeč to, da ni moja žena!«

Pozoren soprog.

Urška: »No, ali si s svojim možem zadovoljna?«

Jerica: »Da, čita mi vsako željo že v očeh in mi jo takoj izpolni! Toda moj očka jo potem plača.«



Cesta v mednarodnem delu Šanghaja

Japonec čuva moralo



Olej razbojnika! Nož ima!

(iz »Osišanega ježa«)

PARIZ, 13. septembra. Agencija Havas poroča iz Nürnberga: Hitler je sprejel predstavnike inozemskega tiska. Potem ko je vsakemu novinarju dal roko, je izjavil, da ne teži Nemčija za drugim, kakor za ohranitvijo miru med narodi. Niti kolonialno vprašanje ne more biti vprašanje vojne in miru, ampak je vprašanje pameti. Hitler je sam prepričan, da bo končno zmagala pamet. Tudi je dejal, da ne zasleduje Nemčijo nobenih imperialističnih ciljev. Pričakovati je, da se sčasoma razvije pravičnejše postopanje z narodnimi manjšinami na vsem svetu. Ob zaključku je Hitler ponovno dejal, da je glavni cilj nemške zunanje politike mir.

Naše planinstvo v carmahu

Otvoritev pohorskega Vinčgarja

Za 15 letnico podružnice SPD v Slov. Bistrici je bila v petek v dvorani hotela »Beograd« svečana seja, katere so se udeležili zastopniki vseh domačih društev ter predstavniki vseh uradov v Sl. Bistrici. V odsotnosti načelnika je otvoril svečano sejo podnačelnik dr. Anton Žnidaršič, pozdravil vse navzoče ter podal besedo častnemu članu g. J. Tomažiču, ki je podal izčrpno poročilo o delovanju podružnice SPD tekom 15 let. Ustanovil jo je zelo zaslužni g. Štefan Vodusek, takratni sodnik v Slov. Bistrici 22. junija 1922, s skromnim ciljem, zbujaati veselje do naših planin, Pohorja in Boča. Toda že kmalu se je porodila zahteva po zgraditvi nove planinske postojanke na Pohorju — pri Sv. Treh kraljih. Pogumno so začeli z gradnjo 1. 1934 — in je bil 1. 1935 Plan. dom otvoren. V letu 1936 je bil zgrajen 16 m visok razgledni stolp na Velikem vrhu, letos pa se ohtvarja novozgrajena pot ob potoku Bistrici — Pohorski Vinčgar. S tem delom stopa podružnica v novo obdobje. S svojim delom je podružnica začetnica tujkega prometa v vsem našem okraju, kakor je tudi kot edino društvo vršilo propagando za letovišarstvo s številnimi članki, spisi, fotografijami in prospekti. Zato je zaslužila podporo mestne in okoliške občine. Slov. Bistrica. V znak hvalečnosti mestni občini je izbran za pokrovitelja g. župan F. Kac. — Po številnih čestitkah je podnačelnik g. dr. H. Žnidaršič zaključil svečani planinski zbor.

V soboto je bil pri Sv. Treh kraljih ve lik kres z zažiganjem prekrasnih raket ter iluminacijo doma in velike cerkve. — Številni planinci so se ob rajanju in humorističnih govorih izvrstno zabavali do ranih ur, ko je godec odsviral budnico. V nedeljo se je vse mesto Slov. Bistrica odelo z državnimi zastavami v znak slovesnosti 15letnice SPD ter v pozdrav

mnogoštevilnim planincem, katere so na kolodvoru sprejeli z domačo godbo. Vse je hitelo na Pohorje — z avtobusi, peš, veselo, razigrano, saj je bila prekrasna jesenska nedelja.

Pri maši, katero je opravil tinjski župnik g. Urh Hafner, je prekrasno pel mešani zbor CSD iz Celja. Pred okrašenim Planinskim domom je bila nato proslava 15 letnice. Podnačelnik g. dr. Anton Žnidaršič je pozdravil številne planince ter pohorske domačine, ki se je ves udeležil tega slavlja. Dalje pokrovitelja slavnosti g. župana Fr. Kaca, dr. B. Šauba ha kot zastopnika mestne občine Sl. Bistrica, g. I. Kosa, župana okoliške občine, sodnega predstojnika dr. Muhliča, župnika Urha Hofnerja, inž. Jelenca, ki je brezplačno izvršil načrt za »Plan. dom«, ter Lojzeta Strašnika kot zastopnika mariborske podružnice. V svojem govoru je pozdravil ustanovitelja podružnice, g. Štefana Voduska, sodnega predstojnika v pokoju. S tem slavnjem in številnimi čestitkami je bil otvoren Pohorski Vinčgar, del oin skrb predvsem sodnika dr. Teodorja Tomiškega.

Pred domom se je nato vršil planski koncert Celjskega pevskega društva pod vodstvom priznanega in priljubljenega zborovodje g. Peca Segule. Številni planinci — predvsem inozemci — so se divili lepoti naših pesmi ter brezhibnemu izvajanju vsega mešanega zbora. Številni domačini so se s solzami v očeh prišli zahvaljevati navzočemu odboru SPD za užitek. Pri skupnem obedu so pevske zbor pozdravili za SPD v Sl. Bistrici sodnik dr. Teodor Tomišek — mestni župan g. Franjo Kac ter častni član g. Josip Tomažič, imenu vseh pevk in pevcev se je zahvalil prof. Fink, predsednik CPD iz Celja in sicer za vso nenadejano pozornost in gostoljubnost slovenjebistriške podružnice. Slovenjebistriškim planincem čast in priznanje!

Sportno gibanje

Ostale nogometne tekme

Ljubljana: Ljubljana:Slavija (Sarajevo) 2:1 (2:0).
Zagreb: Hašk:Gradjanski 2:2.
Split: Hajduk:Concordia 4:2 (2:1).
Beograd: BSK:Jugoslavija 3:0 (3:0).
Celje: SK Celje:Atletiki 3:1 (2:1).
Budimpešta: Ferencvaros:Lazio (Rim) 4:2. Prva finalna tekma za srednjeevropski pokal.

Bilkaniada v Bukarešti zaključena. V Bukarešti so bile včeraj zaključene VIII. balkanske igre, ki so se končale z zmago Grčije, ki si je priborila 120 točk. Na drugem mestu se je plasirala Rumunija s 104, na tretjem Jugoslavija z 69, na četrtem Turčija s 25 in na šestem mestu Bolgarija z 11 točkami.

Mariborčan boksarski prvak Male antante. Od 3. do 5. t. m. se je vršilo v Temišvaru tekmovanje za boksarsko prvenstvo Male antante. Naslov prvaka Male antante vseh kategorij si je priboril

ril Mariborčan Ipavec, član PSK Maribor, v polteški kategoriji se je plasiral Hladni, član Herkulesa iz Zagreba, na drugem mestu, njegov klubski tovariš Dovčič pa si je priboril drugo mesto v lahki kategoriji. G. Ipavcu kakor PSK k krasnemu spehu čestitamo!

Iz obmejnega St. Ilja

K poročilu o Magdičevem uboju smo doznali, da ni bilo banovinskega zdravnika doma, pač pa zdravnik bolniške blagajne, ki ga pa niso klicali.

Mariborske novice

Katastrofa z vuzeniškim mostom je slučna iz l. 1910, ko je Drava odnesla vuhreški most. Sedaj je trg Muta kot industrijski center gornje dravske doline popolnoma odrezan od železnice in bo radi te nesreče sigurno trpel obrat. Omeniti je hrabro delapriskotnost pos. Helbla iz Sv. Vida, ki je skučil v Dravo in potegnil Figerja na kopno.

Šolske zadeve. Na tuk. ljudski šoli je letos vpisanih 157 dečkov in 203 deklice, skupaj 360 otrok. Na vzporednici pri Sv. Treh kraljih pa 26 dečkov in 17 deklic. Na marenberški šoli so morali letos ukiniti paralelko k I. in II. razredu, dočim zaprosena paralelka k III. razredu še ni odobrena. Ukiniti so morali paralelke vsled pomanjkanja učnih moči.

Poljčanske novice

Občinski urad razglša: Razpored priobnne in poslovnega davka ter rentnine je javno na vpogled pri davčni upravi v Sl. Bistrici do 11. t. m. S sklepom okrož. sodišča v Mariboru je bil Štefan Degen, zasebnik v Peklu, priznan slaboumnim. Za skrbnika je postavljen postajenačelnik g. Heric Franc. — Obeta se dobra letina

za oreh. Ker pa se društva izvoznikov pritožujejo, da se orehi nezreli obirajo, so naroča, da so orehi pravilno dozoreli, ko začne lupina pokati. — Lastniki orožnih listov, ki še niso plačali letne banovinske takse, se opozarjajo, da isto v izogib kazni takoj poravnajo.

Dober svet,

A: »Če bi le vedel, kako naj odvađim sinčka sesati palec?«

B: »To je zelo lahko. Namaži mu ga z gorčico.«

Čez nekaj dni se prijatelja spet srečata in A reče: »No, z gorčico si mi pa dobro svetoval. Zdaj sinček brez gorčice sploh ne vtakne palca v usta.«

V vsako slovensko hišo

Večernik

Posest

VINOGRADNG POSESTVO
naprodaj. Ploderšnica št. 9,
p. Sv. Jakob v Slov. gor. Jan-
nez Fekonja. 5115

Prodaj

Naprodaj
SPALNICA
moderna, iz mehkega lesa, iz
kavkaškega oreha, barvana
Din 2300. Mizarstvo, Miklo-
šičeva 6. 5108

STIRITONSKA HARMONIKA
dobro ohranjena, na prodaj.
Ponudbe na upravo pod »Har-
monika«. 5112

Pouk

NEMŠČINA
po lahki, hitri metodi. Uspeh
zajamčen. Tattenbachova ul.
27-1, srednja vrata. 5069

Sobo odda

SOBO
s hrano oddam. Vrbanova 28,
pritličje, desno. 5114

OPREMLJENO SOBO
s posebnim vvhodom oddam.
Ruška c. 7-II, vrata 11, na-
sproti Kralja Petra trga. 5113

Oddam prazno
SOBO
eventuelno s kuhinjo. Franko
panova 42. 5110

SOBO
v centru oddam. Cankarjeva
1-II, desno. 5105

Sončno, snažno
SOBO
oddam. Prečna ul. 6-I. 5057

Stanovanje

DVOSOBNO STANOVANJE
oddam odraslim ljudem s
1. oktobrom. Korošičeva 22.
5112

Komfortno 3 sobno
STANOVANJE
kabinet za služkinjo, kopal-
nica in pritlikline v novi vili.
centrum, Gosposvetska ul. 16
se odda s 1. oktobrom. Zgla-
siti se je med 13.—14. uro pri
g. Madile, Tattenbachova ul.
št. 6-I. 5111

DIJAKA

srednješolca, sprejemem v vso
oskrbo. F. C. Maribor, Pre-
šernova 18-I. 5109

Službo dobi

Sprejme se marljiva 2—4 član-
ska

DRUŽINA

na ofer. Schwarz, Košaki 38.
5115

SLUŽKINJA

kuharica se sprejme takoj.
Naslov v upravi. 5106

Službo išče

17 let staro

DEKLE

ki je bila v službi že 2 leti
išče službe. Marija Kovač,
pri Kregarju, Zrimškega trg
št. 9. 5104

Kupujte svoje po-
trebščine pri naših
inzerentih!

Nenadno nam je umrl na posledicah motorne nesreče naš ljubljani soprog,
oče, sin, brat, stric in svak, gospod

Miloš Skačel

lesni trgovec

Pogreb predragega pokojnika bo v torek 14. septembra ob pol 16. uri
iz hiše žalosti na pokopališče k Sv. Lovrencu na Pohorju.

Sv. Lovrenc na Pohorju, Maribor, Mežica, Zagreb, 13. septembra 1937.

Žalujoča soproga in hčerkica ter ostalo sorodstvo.

Umrli nam je po kratki bolezni naša ljubljena soproga, mati,
sestra, svakinja, teta, gospa

Franica Kramer

soproga uradnika davčne uprave.

Pogreb pokojnice bo v torek 14. septembra ob 16. uri iz
mrtvašnice na Pobrežju na magdalensko pokopališče.

Maribor, dne 13. septembra 1937.

Miloš Kramer, soprog in ostalo sorodstvo.

Skrivnosti

19

»Končano!... Vse je končano!« je rekla s trdim glasom. »Sedaj ni nobenega upanja več... Videli smo, da so ga položili v grob... in zemlja ne vrača več tistih, ki so ji bili izročeni!«

Vstala je, se naslonila ob oknu in se zazrla s pogledom, polnim sovraštva, proti pokopališču.

»Tam leži,« je pristavila, »in kaj naj storimo mi? Kdo ga nam bo nadomestoval?«

Sunek vetra in plohe, spremljan z bliski in pretresljivim grmenjem, jo je prišilil, da se je zopet umaknila v sobo.

Oče Golin je stopil k oknu in ga zaprl.

Volkulja je razburjena hodila po sobi in si vila roke.

Razen razburjenja, ki ga je prestala ta dan, je nanjo vplivalo, kakor na vse nervozne ženske, tudi slabo vreme, ozračje polno zadušljive sopen in elektrike; hodila je z neenakomernim korakom, nestrojno tolkla z nogo ob tla, od časa do časa so se ji vsi udje zvižali v čudnih krčih.

»Ti se smeješ!« je rekla Indofu očita-
joče.

»O ne!« je vzkljnil potepuh. »Le zdi se mi, da če je že mrtev, moramo potrpeti in se vdati.«

»In potem... še neko zadevo moramo urediti,« je pristavil boječe oče Golin in je hinavsko poškilil proti Volkulji.

»Kakšno?«

»Za malo... za deklico bomo morali

poskrbeti!«

»Kaj bo z njo sedaj?«

»Mislim, da ne bo težko uganiti,« je dejal Indof. »Z nami bo živela, ne boljše, ne slabša od nas!«

Na te besede so se vsi posmejali, toda Volkulja je skočila z naglostjo divje zveri k mizi, jih premerila s plamenečim pogledom ter vzkljnila:

»O, kakšni lopovi! — Kakšni lopovi ste! — Saj dobro veste, da je svojo hčer bolj ljubil ko vse drugo na svetu... Zaradi nje bi bil zažgal Pariz na štirih straneh... Vse njegovo delo, edina njegova želja je bila ta, da jo ohrani čisto sredi močvirja, v katerem je morala živeti. Toda varujte se! Če vidim koga, da se je le z mezincem dotakne... pri Bogu...«

Trije možje so skomiznili z ramami, se

pritajeno in tiho nasmejali in so ravno-
dušno pili naprej.

Volkulja je obstala pred njimi, z rokami na prsih. Opazovala je vsak njihov migljaj, vsak nasmeh.

»Čujte, vi ste nehvaležni!« je nadaljevala s trdim in strogim glasom. »Saj se vsak izmed vas dobro spominja, da se ima njemu zahvaliti, če še živi. On vas je tolikokrat rešil!«

»Rešil!... Rešil!...« sta obenem vzkljnila Filip in oče Golin.

»Če se vi ne spominjate več, jaz še nisem pozabila. Pred dvema letoma je Filipa rešil iz jetnišnice. In mesto tebe, Golin, je pred šestimi meseci dobil dva udarca z nožem, ki sta bila tebi namenjena.

(Dalje.)